

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA W KLASIE VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I. Zadania systemu oceniania

- **Wspieranie rozwoju:** Pobudzanie uczniów do systematycznej pracy oraz budowanie wewnętrznej motywacji do uczenia się.
- **Informacja zwrotna:** Wskazywanie kierunku dalszej pracy poprzez eksponowanie sukcesów oraz precyzyjne określanie obszarów wymagających poprawy.
- **Komunikacja z otoczeniem:** Dostarczanie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom rzetelnych informacji o postępach, uzdolnieniach oraz trudnościach ucznia.
- **Autonomia ucznia:** Rozwijanie odpowiedzialności za własny proces uczenia się oraz wdrażanie do dokonywania samooceny.

II. Ogólne zasady oceniania

Oceny klasyfikacyjne (śródroczne i roczne) oraz oceny bieżące ustala się wg skali:

- 6 – celujący
- 5 – bardzo dobry
- 4 – dobry
- 3 – dostateczny
- 2 – dopuszczający
- 1 – niedostateczny

Zasady ustalania ocen i weryfikacji:

- **Zapis ocen bieżących:** Dopuszcza się stosowanie znaków plus (+) i minus (-).
- **Ocena klasyfikacyjna:** Śródroczna i roczna ocena nie jest średnią arytmetyczną ani ważoną ocen częściowych. Odzwierciedla ona rzeczywisty poziom spełnienia wymagań edukacyjnych osiągnięty przez ucznia na koniec danego okresu.
- **Zakres oceny:** Przedmiotem oceny z edukacji dla bezpieczeństwa są wiedza i umiejętności praktyczne.
- **Informowanie o zagrożeniach:** O przewidywanej rocznej lub śródrocznej ocenie niedostatecznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców na miesiąc przed terminem klasyfikacji.

Skala procentowa dla prac pisemnych i punktowanych:

- 0–29% – niedostateczny
- 30–49% – dopuszczający
- 50–69% – dostateczny
- 70–84% – dobry
- 85–94% – bardzo dobry
- 95–100% – celujący

III. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych i weryfikacji wiedzy

Uczeń wykazuje opanowanie wiedzy i umiejętności poprzez:

- **Ćwiczenia i zadania praktyczne:** Oceniana jest poprawność wykonywania czynności ratowniczych (np. resuscytacja, pozycje bezpieczne, opatrywanie ran), sprawność działania w sytuacjach symulowanych zagrożeń oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.
- **Sprawdziany i testy:** Zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem z podanym zakresem materiału.
- **Kartkówki:** Obejmujące materiał z 3 ostatnich lekcji (nie wymagają wcześniejszego zapowiedzenia).
- **Odpowiedzi ustne:** Weryfikujące znajomość procedur, sygnałów alarmowych i terminologii przedmiotowej.
- **Prezentacja prac i projektów:** Wykonanie i przedstawienie zadania problemowego lub projektu przedmiotowego.
- **Osiągnięcia w konkursach:** Udział oraz sukcesy w konkursach i zawodach z zakresu pierwszej pomocy, ratownictwa oraz obronności.
- **Zeszyt przedmiotowy / karty pracy:** Stanowią narzędzie pracy ucznia; zawarte w nich schematy, procedury i notatki mogą stanowić podstawę do weryfikacji wiedzy (np. podczas kartkówki lub odpowiedzi).

Zasady poprawiania ocen

- Poprawa jest naturalnym elementem procesu uczenia się, a uczeń ma prawo do ponownej weryfikacji swoich wiadomości i umiejętności. Uczeń ma możliwość poprawy każdej uzyskanej oceny bieżącej.
- **Prace pisemne:** Uczeń może poprawić jeden raz w terminie do 10 dni roboczych. Formę i dokładny termin nauczyciel ustala w porozumieniu z uczniem.

- **Prace i ćwiczenia praktyczne:** Wykonywane na lekcji uczeń może dokończyć lub poprawić w dowolnym terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie późniejszym niż termin wystawienia ocen śródrocznych/rocznych).

Organizacja i kwestie procedur

- Oceny z prac pisemnych są podawane uczniom do wiadomości w ciągu 2 tygodni od dnia ich przeprowadzenia.
- Sprawdzone i ocenione pisemne prace uczniów są udostępniane uczniom w celu umożliwienia zapoznania się z nimi rodzicom lub prawnym opiekunom.
- W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek samodzielnie dowiedzieć się o zaległościach i uzgodnić z nauczycielem termin weryfikacji materiału (nauczyciel ma prawo zmienić formę weryfikacji wiedzy w innym terminie).
- Wszelkie zadania pisemne i praktyczne muszą być wykonywane samodzielnie. W przypadku braku samodzielności uczeń nie wykazuje opanowania umiejętności i jest zobowiązany do ponownej weryfikacji wiedzy, a naruszenie zasad uczciwości podlega ocenie zachowania.
- Uczeń ma prawo do 2-krotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w semestrze (przed rozpoczęciem zajęć; nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów).
- Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli z powodu nieobecności przekraczających 50% czasu przeznaczonego na zajęcia brak jest podstaw do ustalenia oceny.

IV. Kryteria oceny osiągnięć ucznia

1. Kryteria oceny zadań i ćwiczeń praktycznych:

- Prawdliwość i kolejność wykonywania procedur ratowniczych oraz ochronnych.
- Samodzielność oraz opanowanie w sytuacjach symulowanych.
- Sprawność i poprawność operowania sprzętem ratowniczym oraz środkami ochrony indywidualnej.
- Zachowanie zasad bezpieczeństwa własnego, poszkodowanego oraz otoczenia.

2. Elementy uwzględniane w ocenie przedmiotowej z edukacji dla bezpieczeństwa:

- Znajomość i prawidłowe posługiwanie się pojęciami z zakresu obronności, pierwszej pomocy i ratownictwa.
- Umiejętność analizy zagrożeń oraz podejmowania właściwych decyzji w sytuacjach kryzysowych.
- Prawidłowa interpretacja sygnałów alarmowych, instrukcji i procedur ewakuacyjnych.

V. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny klasyfikacyjne

Ocenę dopuszczającą (2) – otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje podstawową znajomość najważniejszych pojęć z zakresu bezpieczeństwa, obronności i pierwszej pomocy.
- Rozpoznaje zagrożenia czasu pokoju i wojny, wymienia nazwy podstawowych służb ratunkowych i podaje numery alarmowe.
- Wskazuje podstawowe znaki ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz charakteryzuje zasady zachowania się po ogłoszeniu alarmu.
- Opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy, zasady bezpiecznego postępowania na miejscu zdarzenia oraz ocenia oddech poszkodowanego.
- Wykonuje najprostsze czynności ratownicze (np. nałożenie prostego opatrunku, unieruchomienie kończyny) według instrukcji.
- Opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w typowych stanach zagrożenia życia (np. omdlenie, zawał, udar, napad padaczkowy, porażenie prądem).
- Wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa państwa oraz rodzaje Sił Zbrojnych RP.
- Omawia podstawowe zasady bezpieczeństwa na strzelnicy, zasadę BLOS oraz zasady orientowania się w terenie.

Ocenę dostateczną (3) – otrzymuje uczeń, który:

- Opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji, środki alarmowe oraz procedury na wypadek pożaru, powodzi, burzy czy śnieżycy.
- Prawidłowo i samodzielnie wzywa pomoc oraz potrafi przygotować się do planowanej ewakuacji.
- Samodzielnie i poprawnie wykonuje podstawowe zabiegi RKO na fantomie, stosuje rękoczyn czoło-żuchwa i układa nieprzytomnego w pozycji bezpiecznej.
- Zakłada opatrunek osłaniający i uciskowy na ranę w obrębie kończyny, tamuje krwawienie z nosa oraz udziela pomocy przy zadławieniu i oparzeniach.
- Omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego i rozpoznaje objawy wstrząsu krwotocznego.
- Charakteryzuje zadania i wyposażenie Sił Zbrojnych RP oraz geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa.
- Rozpoznaje urządzenia pomocne w terenie (kompas, GPS, mapa) oraz wymienia przykłady broni strzeleckiej.

Ocenę dobrą (4) – otrzymuje uczeń, który:

- Omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu lub opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego.
- Charakteryzuje działalność społecznych podmiotów ratowniczych (OSP, GOPR, TOPR, WOPR) oraz sposoby gaszenia pożarów w zarodku.
- Przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE oraz dobiera właściwe opatrunki na rany w obrębie głowy i tułowia.
- Szacuje powierzchnię oparzeń, zna działania w przypadku ciała obcego w oku oraz charakteryzuje zagrożenia wstrząsem anafilaktycznym.
- Wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, wymienia procedury reagowania oraz zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa.
- Prawidłowo przyjmuje postawy strzeleckie (stojąc, klęcząc, leżąc) i orientuje się w terenie za pomocą mapy, kompasu i punktów terenowych.

Ocenę bardzo dobrą (5) – otrzymuje uczeń, który:

- W pełni opanowuje wiedzę przewidzianą programem; charakteryzuje stopnie ewakuacji oraz proponuje skuteczne metody zapobiegania panice.
- Opisuje i stosuje w praktyce łańcuch przeżycia, pojęcie „złotej godziny”, algorytm RKO u dzieci/niemowląt oraz RKO z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej.
- Bezpiecznie i zgodnie z procedurą używa automatycznego defibrylatora (AED) w sytuacjach symulowanych.
- Omawia okoliczności zakładania opaski uciskowej, wykonanie chwytu Rauteka oraz umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST.
- Wymienia zadania i kompetencje władz państwowych i samorządowych w zakresie obronności oraz proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci.
- Opisuje prawidłowe ustawienie i zgranie przyrządów celowniczych oraz charakteryzuje i czyta różne rodzaje map.

Ocenę celującą (6) – otrzymuje uczeń, który:

- Sprawnie i twórczo wykorzystuje wiedzę w nowych, złożonych sytuacjach problemowych oraz redaguje treść oficjalnego komunikatu ostrzegawczego o zagrożeniu.
- Wie, czym są alerty bezpieczeństwa oraz jak znaleźć i wykorzystać najbliższy defibrylator AED.
- Zna rolę i zadania pozaszkolnych organizacji ratowniczych, skautowych, proobronnych lub grup rekonstrukcyjnych w systemie bezpieczeństwa.

- Rozpoznaje główne przyczyny wypadków podczas korzystania z broni strzeleckiej oraz przestrzega zaostrzonych rygorów bezpieczeństwa.
- Bezbłędnie wykonuje wszystkie ćwiczenia praktyczne oraz symulacje ratownicze podczas zajęć.

VI. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów z zaleceniami PPP

- Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia na podstawie orzeczenia lub opinii Poradni Psychologicznie-Pedagogicznej (PPP).
- Dostosowanie wymagań polega na zmianie form i metod pracy (np. wydłużeniu czasu na wykonanie zadań, podzieleniu materiału na mniejsze etapy, zastosowaniu schematów obrazkowych i instrukcji krok po kroku), a nie na obniżeniu kryteriów oceniania.
- W ocenianiu osiągnięć uczniów z zaleceniami PPP uwzględnia się przede wszystkim indywidualne możliwości wykonawcze, wysiłek wkładany w opanowanie czynności praktycznych oraz postęp w przełamywaniu trudności.
- Ocena klasyfikacyjna ustalana jest na podstawie rzeczywistego poziomu opanowania wymagań edukacyjnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb ucznia.